

Bij verzoek om euthanasie niet vaker ondraaglijk lijden

VUmc, 27 mei 2015

Bij patiënten die een verzoek doen om euthanasie is even vaak sprake van ondraaglijk lijden als bij patiënten die geen verzoek om levensbeëindiging doen. Omdat bij het merendeel van alle patiënten (88%) ondraaglijke symptomen aanwezig zijn, wordt aan het voor euthanasie verplichte criterium van ondraaglijk lijden in de meeste gevallen al op voorhand voldaan. Aldus huisarts en onderzoeker Kees Ruijs die onderzoek deed naar ondraaglijk lijden bij terminale kankerpatiënten. Hij is op 29 mei gepromoveerd bij VUmc.

Jaarlijks sterven in Nederland 43.000 mensen als gevolg van kanker, 45% hiervan sterft thuis. Voordat een huisarts mag overgaan tot euthanasie is de arts eerst verplicht vast te stellen dat de patiënt ondraaglijk lijdt. De KNMG ziet euthanasie als een uiterste middel waarin patiënt en arts met hun rug tegen de muur staan. Van de patiënten met kanker die thuis sterven overlijdt ongeveer een op de zeven door euthanasie. Wat verklaart het frequente voorkomen van euthanasie in deze patiëntengroep? Ondraaglijk lijden werd door Ruijs om de twee maanden onderzocht met een methode waarbij aandacht is voor lichamelijke, psychologische, sociale en existentiële aspecten van lijden.

Verzoek om euthanasie

Ruijs vond dat patiënten die een verzoek om euthanasie doen even vaak ondraaglijk lijden als patiënten die geen verzoek om levensbeëindiging doen. Ondraaglijke symptomen waren aanwezig bij 94% van de patiënten die om euthanasie vroegen, en bij 87% van de patiënten zonder verzoek om levensbeëindiging.

Ondraaglijk lijden

“De uitkomsten van deze studie plaatsen een vraag bij de huidige regeling van levensbeëindiging, waarin ondraaglijk lijden een centraal motief is”, aldus Ruijs. Ook rijst de vraag of er bij behandeling niet meer aandacht moet zijn voor het niet-lichamelijk lijden; in de helft van de gevallen werd ondraaglijk lijden bepaald door psychische, sociale en existentiële aspecten. In de VS en Canada zijn behandelingen ontwikkeld gericht op omgaan met de psychische gevolgen van ernstige ziekte. “Mogelijk kunnen deze behandelingen helpen bij het verlichten van het lijden van ernstig zieke patiënten die thuis sterven.”